

Toimielin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Tulosalue Kulttuuri ja vapaa-aika
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa korkeatasoisia ja monipuolisia palveluita. Palveluiden tuottajat ovat kirjasto, museo, liikuntapalvelut sekä kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Kansalaisopiston palvelut ostetaan Petäjä-opistolta Sastamalan koulutuskuntayhtymästä ja musiikkiopiston palvelut Kankaanpään Opistolta. Aktiiviset toimijat vahvistavat kaupungin hyvinvointia ja viihtyisyyttä.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden monipuolinen verkkosaatavuus; sisältö-, tiedonhaku- ja varaupalvelut

Toteuma 2024

Toteutunut

2. Yhteisyö ja yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden ja muiden verkostojen kanssa

Toteuma 2024

Toteutunut.

Mukava arki

3. Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia

Toteuma 2024

Toteutunut.

4. Edelleen ilmaiset harrastustilat alle 18-vuotiaille.

Toteuma 2024

Toteutunut.

5. Edistetään harrastemessujen kehittämisen vaihtoehtoja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Toteuma 2024

Toteutui osittain. Harrastemessujen päivä siirtyi lauantaiksi, muuten tapahtuma järjestettiin samalla organisaatiolla ja henkilöstöllä kuin aikaisemminkin. 3. sektori osallistui messujen toimeenpanoon esittelijänä omien seurojensa/yhdistystensä osalta.

Kestävä ja ketterä kaupunki

6. Matalan kynnyksen saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut/tapahtumat

Toteuma 2024

Toteutunut määrärahojen puitteissa.

7. Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen

Toteuma 2024

Toteutunut.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Kulttuuri- ja vapaa-aika	TP 2022	TP 2023	LKE 2024	KV 2024	TOTEUMA 12 2024	TOT %
Tuotot	338 713	429 731	354 690	354 690	459 777	129,63 %
Myyntituotot	213 332	275 550	214 990	214 990	318 105	147,96 %
Maksutuotot	0					
Tuet ja avustukset	79 079	102 026	96 800	96 800	91 741	94,77 %
Muut toimintatuotot	46 302	52 155	42 900	42 900	49 931	116,39 %
Kulut	-3 049 038	-3 322 856	-3 479 239	-3 479 239	-3 340 199	96,00 %
Henkilöstökulut	-1 266 470	-1 325 678	-1 360 440	-1 360 440	-1 329 012	97,69 %
Palvelujen ostot	-967 542	-1 008 516	-1 061 145	-1 061 145	-989 471	93,25 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-202 559	-211 891	-234 320	-234 320	-205 613	87,75 %
Avustukset	-5 000		-5 000	-5 000	-5 000	100,00 %
Muut toimintakulut	-607 468	-776 772	-818 334	-818 334	-811 103	99,12 %
Toimintakate	-2 710 325	-2 893 125	-3 124 549	-3 124 549	-2 880 422	92,19 %

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Kulttuuri	TP 2021	TP 2022	TP 2022	TP 2023	KV 2024	TOT 2024	TOT %
Tuotot	0	8 674	8 674	6 777	4 500	1 180	26,22 %
Kulut	-420 113	-465 231	-465 231	-395 692	-410 524	-398 206	97,00 %
Toimintakate	-420 113	-456 557	-456 557	-388 915	-406 024	-397 026	97,78 %

Kirjasto	TP 2021	TP 2022	TP 2022	TP 2023	KV 2024	TOT 2024	TOT %
Tuotot	41 575	28 203	28 203	30 208	23 290	33 685	144,63 %
Kulut	-573 809	-596 255	-596 255	-605 894	-581 670	-572 720	98,46 %
Toimintakate	-532 234	-568 052	-568 052	-575 686	-558 380	-539 035	96,54 %

Museo	TP 2021	TP 2022	TP 2022	TP 2023	KV 2024	TOT 2024	TOT %
Tuotot	1 935	3 037	3 037	11 278	2 200	3 151	143,23 %
Kulut	-177 137	-207 793	-207 793	-255 945	-258 406	-231 239	89,49 %
Toimintakate	-175 202	-204 756	-204 756	-244 667	-256 206	-228 088	89,03 %

Liikunta	TP 2021	TP 2022	TP 2022	TP 2023	KV 2024	TOT 2024	TOT %
Tuotot	145 158	234 462	234 462	314 792	251 300	363 981	144,84 %
Kulut	-1 307 126	-1 493 960	-1 493 960	-1 751 615	-1 874 011	-1 792 947	95,67 %
Toimintakate	-1 161 968	-1 259 498	-1 259 498	-1 436 824	-1 622 711	-1 428 966	88,06 %

Nuorisio	TP 2021	TP 2022	TP 2022	TP 2023	KV 2024	TOT 2024	TOT %
Tuotot	63 635	64 337	64 337	66 675	73 400	57 780	78,72 %
Kulut	-249 074	-285 798	-285 798	-313 709	-354 628	-345 088	97,31 %
Toimintakate	-185 440	-221 462	-221 462	-247 034	-281 228	-287 308	102,16 %

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TAE 2024	TP 2024
Sähköisten palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen			Toteutunut	Toteutetaan	Toteutunut
Yhteistyö ja yhteistyötapojen kehittäminen alueen verkostojen kanssa			Toteutunut	Toteutetaan	Toteutunut
Nykykaikaisten ja mielekkäiden kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tuottaminen			Toteutunut	Toteutetaan	Toteutunut
Matalan kynnyksen ja saavutettavien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden/ tapahtumien tuottaminen			Toteutunut	Toteutetaan	Toteutunut
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen			Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut
Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttaminen				Toteutetaan	Toteutunut

Kysyntä- ja laajuustiedot

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kirjasto					
Lainaaja / asukasluku %	21,3	23,9	25,2	30	24,8
Fyysiset käynnit	43 995	57 102	75 693	70 500	71 182
Lainat/asukas	12,6	13,8	14,7	14,5	15,6
Tapahtumat [ja käyttäjäkoulutukset]	106	100	119	150	133
Liikuntapalvelut					
Tilat ja alueet lkm	106	106	150	150	150
Uimahalli, palloiluhalli, kentät; käyttäjät	180 000	180 000	230 000	230 000	230 000
Uimahalli, palloiluhalli; aukiolopäivät	325	325	325	325	325
Museo					
Kokoelmat	92 500	95 000	96 500	97 500	99 000
Kokoelmien digitointi tietokantaan	23 360	25 349	27 824	27 500	29 776
Tuotetut näyttelyt	1	2	1	2	2
Museopedagogiset tilaisuudet	2	32	28	40	52
Aukiolopäivät	137	169	168	166	167
Kävijämäärä	651	1 467	1 240	1 500	1 742
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut					
Nuorisotoimen tilaisuuksien ja nuorisotilojen kävijämäärät	2 865	6 500	9 691	6 800	10 250
Nuorisotilojen aukiolopäivät	83	220	220	200	
Keskustan nuorisotilan aukiolopäivät	83	125	182		175
Honkajoen nuorisotilan aukiolopäivät			119		91
Konsertit, tilaisuudet ym.	2	10	12	25	7

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Palvelualueen kuvaus

Kulttuuri Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuottaa erilaisia kulttuuripalveluja /tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kesken ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä yhdistysten kanssa. Lisäksi tuetaan yhteistyön kautta erilaisia toimijoita. Kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminnot ostopalveluna.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Keskeisenä tavoitteena saada kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät toiminnot toteutukseen, jotka koskevat ala- ja yläkouluja sekä osaksi varhaiskasvatusta. Pystytään tarjoamaan monipuolista kulttuuritarjontaa kaiken ikäisille.

Palvelukokonaisuuden toiminta ja talous 2024:

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä ja sitä säätelee 1.3.2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut koordinoivat ja tuottavat erilaisia kulttuuripalveluja/tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kanssa ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä erilaisten yhdistysten kesken.

Ramppikuume-Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät järjestettiin keväällä 27. kerran. Tapahtuma keräsi n. 200 nuorta teatterinharrastajaa ympäri suomen. Kaupungin säästötoimien vuoksi vuosi 2024 oli Kankaanpään osalta viimeinen kerta, kun tapahtumaa järjestettiin. Lisäksi osallistuttiin Hörhiäisviikon suunnitteluun ja toteutukseen elokuulla.

Kulttuurikasvatussuunnitelma toteutui hyvin. Suunnitelman toteutuksesta vastasivat pääosin varhaiskasvatus, ala- ja yläkoulut, nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut, museo, kirjasto ja musiikkiopisto.

Vuoden 2024 Kulttuuriteko-palkinnon saajasta kuntalaiset saivat tehdä ehdotuksia vuoden loppuun saakka. Satakuntaliitto haastoi syksyllä kaikki Satakunnan kunnat osallistumaan yhteisen taideteoksen luomiseen osana Ilon ja valon Satakunta -hanketta. Kankaanpään osalta kanvastaulun maalaamisen toteutti Petäjä-opiston lasten kuvataideryhmä. Teoksen kaikki 16 osaa on ripustettu kokonaisuudeksi Satakuntaliiton toimistolle.

Osallistuttiin mm. Satakuntaliiton kuntien kulttuurivastaavien ryhmään, Taikusydän Satakunta ja Kuntaliiton verkostoon/koulutuksiin sekä Ilon ja valon Satakunnan suunnitteluryhmään.

Kansalaisopiston palveluita ostettiin Petäjä-opistolta Sasky-koulutuskuntayhtymästä. Musiikkiopiston palvelut ostettiin Kankaanpään Opistolta.

Toiminnalliset tavoitteet toteutui osittain resurssien supistusten vuoksi.

Kirjasto Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuviin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Se edistää lukemista, tarjoaa tietopalvelua, tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Pidetään yllä kirjaston roolia kunnan hyvinvointia edistävässä toiminnassa. Tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin, joilla voi viettää mielekästä vapaa-aikaa. Jatketaan kaikenikäisten luku- ja digitaitojen vahvistamista. Jatketaan yhteistyötä eri kouluasteiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tarjotaan kirjasto alustana monipuoliselle toiminnalle, jolla voidaan edistää niin kulttuurisia kuin osallisuuteen liittyviä tarpeita, ml. kotouttamistoiminta. Kehitetään yhteistyötapoja uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönotto.

Palvelukokonaisuuden toiminta ja talous 2024:

Kirjastopalvelut

Kirjastolain (2016) mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kirjastolaissa määritellään myös kirjaston monipuoliset tehtävät. Kankaanpään kaupunginkirjastoon kuuluvat pääkirjasto ja lähikirjasto Honkajoella. Kirjastot ovat osa Satakirjastot-kirjastokimppaa, jolla on yhteiset kirjastojärjestelmä, verkkokirjasto sekä käyttöäännöt kaikkien Satakunnan kirjastojen kanssa. Satakunnan ja Varsinais-Suomen kirjastojen alueellista kehittämistehtävää (AKE) hoitaa Turun kaupunginkirjasto.

Vuoden 2024 kokonaislainauksen määrä 193 117 kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 5 % ja oli reilusti enemmän kuin Kankaanpään ja Honkajoen kirjastojen yhteenlasketut lainamäärät ennen koronaa vuonna 2019. Eniten lainattiin jälleen lasten ja nuorten kaunokirjallisuutta, 71 731 lainaa. Seuraavaksi eniten lainattiin aikuisten kaunokirjallisuutta, 44 607 lainaa, mikä ohitti pitkään kakkossijaa pitäneen aikuisten tietokirjallisuuden lainamäärän, 44 226 lainaa.

Kankaanpään kirjastoihin hankittiin aineistoa 3323 kpl. Poistoja tehtiin molemmissa kirjastoissa runsaasti, yhteensä 6005, mikä noudattelee kokoelmanhoidon tavoitteita.

Käyntejä pääkirjastossa ja Honkajoen kirjastossa oli yhteensä 71 182. Vertailua edelliseen vuoteen hankaloittaa se, kun vuoden 2024 alussa huomattiin, että edellisvuoden omatoimikäytön aloittamiseen liittyneiden laskuri- ja oviaisennusten takia oli vuoden 2023 osalta saatu pääkirjastossa virheellinen, liian suuri kävijämääräluku. Kävijämäärä on kuitenkin selkeästi noussut koronavuosien jälkeen ja lähentelee vuoden 2019 tasoa.

Lainausoikeuttaan käyttäneitä Kankaanpään kirjastoissa v. 2024 oli 3077 eli 24,8 % asukasluvusta. Määrä pieneni edelliseen vuoteen hieman ja on yhäkin muutaman prosenttiyksikön päässä koronaa edeltävästä vuodesta. Kirjastojen omatoimiaika kasvatti suosiotaan. Ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden aikana kirjautumisia oli Honkajoella 1640 (2023: 1203) ja pääkirjastossa 10 173 (2023: 6146).

29.4.2024 käynnistyi Kansalliskirjaston ja yleisten kirjastojen yhdessä tuottama valtakunnallinen e-kirjasto, johon myös Kankaanpään kaupunki liittyi. E-kirjastoon sisältyy e-kirjoja ja -äänikirjoja sekä etäkäyttöinen aikakauslehtipalvelu eMagz. Asiakkaita kannustettiin aktiivisesti uuden palvelun käyttöön. Satakirjastot kimpalla on yhteisesti lisäksi sanomalehtipalvelu ePress, Naxos-musiikkiaineistot, Promentor-kielikurssit, Rockway-musiikkikurssit sekä uutena, alkuvuodesta 2024 käynnistynyt elokuvapalvelu Cineast.

Kankaanpään kirjastojen kulunut vuosi oli jälleen hyvin toiminnallinen. Kirjastot järjestivät päävastuullisena 16 tapahtumaa sekä olivat mukana 18 kertaa muiden toimijoiden järjestämässä tapahtumissa kirjaston ulkopuolella. Lukutaitotyötä tukevan koulun ja kirjaston välisen yhteistyösopimuksen mukainen sekä lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman osana oleva lähes kaikkia ikäluokkia koskeva vuositominta vietiin läpi suunnitelman mukaisesti. Käyttäjäkoulutuksia kaiken ikäisille oli kaikkiaan 86.

AVI:n rahoittamaa kirjaston kehittämishanketta *Kirjastofeissarit kylille ja kujille* vei onnistuneesti eteenpäin kesän ja syksyn aikana hankkeeseen palkattu hankekoordinaattori. Muiden toimijoiden tapahtumille kirjastot tarjosivat tilan 11 kertaa, mm. Porin ensi- ja turvakotiyhdistyksen jalkautuvan lähisuhdeväkivaltatyöntekijän ensiapujat. Näyttelyitä Galleria Hetkessä oli 12. Marraskuussa pääkirjasto aloitti toimimisen Varsinais-Suomen ELY:n järjestämän Seutu+ liikenteen palvelupisteenä. Kuntaliiton Kuntalaistutkimus 2024 mukaan 91 % vastaajista piti kirjastopalveluja melko tai erittäin hyvin hoidettuna. Tutkimuksen mukaan kirjastopalvelut koettiin erittäin hyvin saavutettaviksi ja kirjaston sähköisiä asiointipalveluita pidettiin erittäin toimivina.

Pääkirjastossa työskenteli v. 2024 aikana vakituisesti kuusi henkilöä, Honkajoen lähikirjastossa yksi. Omaan osaamista vahvistettiin erilaisissa webinaareissa sekä etä- ja lähikoulutuksissa. Erilaisilla työllistymisen edistämis- tai työssäoppimisjaksoilla kirjastoissa oli 13 henkilöä, 1,51 htv.

Kirjasto tiedotti aktiivisesti ja ajantasaisesti toiminnastaan verkkosivuillaan, Facebookissa, Instagramissa, Kankaanpään Seudun kaupungin ilmoituksessa sekä uudessa Kankaanpää-sovelluksessa, johon kirjasto sai oman osionsa. Yhteistyötä tehtiin alueen kirjastojen lisäksi mm. oman kunnan varhaiskasvatuksen, koulujen ja musiikkiopiston sekä Europe Direct Pohjois-Satakunnan kanssa.

Tulosityksikön talousarvion toimintatuottojen toteuma 144,63 %, ylitystä selittää keväällä myönnetty AVI:n hankeavustus. Toimintakulujen toteuma 98,46 %. Toimintakatteen toteuma 96,54 %.

Museo

Museon tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa Kankaanpään kulttuurin, historian ja ympäristön tuntemusta. Museo edistää kulttuuriperintöä ja taidetta koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville. Museo harjoittaa ja edistää tutkimusta, tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museo vastaa esine-, valokuva- ja taidekokoelmista. Museotoiminnan tehtävä on olla osaltaan edistämässä kuntalaisten hyvinvointia.

Kehitetään museotoiminnan olosuhteita; museon tilaratkaisut ja vaihtuvien näyttelytilojen valaistuksen uusiminen. Toteutetaan vuosittainen vaihtuva näyttely; vuonna 2024 museon toiminnan 50-vuotisnäyttely. Kokoelmanhallintajärjestelmän uusimiseksi laaditaan suunnitelma ja kustannusarvio. Toteutetaan ja kehitetään museosisältöjä kaupungin yhteisen kulttuurikasvatus-suunnitelmaan kirjatun mukaisesti. Taidekehän kehittämistä jatketaan. Kehitetään yhteistyötapoja hyvinvointi-alueen toimijoiden kanssa.

Palvelukokonaisuuden toiminta ja talous 2024:

Kaupunginmuseo

Kankaanpään kaupunginmuseon tehtävä on kerätä, tallentaa, tutkia ja esitellä kankaanpääläistä ja siihen oleellisesti liittyvää kulttuuriperintöä. Museo vastaa esine- ja valokuvakokoelmista sekä taidekokoelmista. Kankaanpään taide- ja kulttuuriperinnön tietopankkina museo tarjoaa aihealueisiin liittyvää asiantuntijapalvelua.

Museon toimipiste sijaitsee Niinisalossa, jossa ovat sekä näyttely-, kokoelmien säilytys- että työskentelytilat. Museon vastuulla on lisäksi Honkajoen kotiseutumuseon esinekokoelma Honkajoella, jota säilytetään ja esitellään lainaviljamakasiinissa Honkajoella.

Museossa työskenteli vuonna 2024 kaksi vakinaista viran- ja toimenhaltijaa; museonjohtaja ja museoamanuenssi. Lisäksi museon avoinnapidon tehtävissä työskenteli kaksi määräaikaisella tuntuopimuksella palkattua henkilöä museoapulaisten nimikkeellä. Honkajoen kotiseutumuseon avoinnapidon tehtävät hoidettiin vuonna 2024 osana museoapulaisten työtä. Museotoiminnan tukipalveluina rakennuksen huollosta vastaava henkilö on tilapalvelujen palveluksessa ja siistijä on ruoka- ja siivouspalveluiden kautta tuleva palvelu. Lisäresursseja museotyöhön saatiin kuntouttavassa työtoiminnassa olevan henkilön työpanoksesta.

Kesäkaudella kesäkuun alusta elokuun loppuun museo oli avoinna joka päivä pl. juhannus, kesäkauden ulkopuolella viikonloppuisin pl. joulunpyhät. Honkajoen kotiseutumuseo oli avoinna yleisölle heinäkuun lauantaitsin sekä markkinaviikon yhteislaulutilaisuuden aikana. Museoiden näyttelyt olivat avoinna yhteensä 167 päivänä.

Museon kävijämäärät kehittivät myönteisesti. Suurin yksittäinen vaikuttava tekijä kävijämäärien kehittymiseen olivat hyvin käynnistyneet kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset koululaisten museokäynnit. Vuoden kävijämäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna yli 40 %. Myös ryhmävierailujen ja museopedagogisten tilaisuuksien määrät kasvoivat. Heinäkuussa museon asiakkaille toteutetun kävijäkyselyn tulokset olivat myönteiset yleisarvosanan oltua 8,5 asteikolla heikoin 1 - korkein 10.

Vuonna 2024 museon tuottama näyttely juhlisti 50-vuotiaan Kankaanpään kaupunginmuseon kokoelmia ja toimintaa. Museo 50 vuotta Ajan jäljillä -näyttelyssä esiteltiin museon eri kokoelmia ja museotyötä.

Wanhat valokuvat -muisteluryhmä kokoontui kahdeksan kertaa osana Petäjä-opiston ohjelmaa. Museoamanuenssin päivystysiltoja jatkettiin, ne tarjosivat kankaanpääläisille mahdollisuuden löytää tietoa museon kokoelmista. Museolla järjestettiin yleisölle avoimia opastettuja kokoelmaturkistuskierroksia. Yhteistyössä Niinisalon kyläyhdistyksen kanssa toteutettiin kaksi pääsymaksutonta koko perheen tapahtumaa. Taidekehän kehittämiseksi työskentelevä, museonjohtajan vetämä taidekehätyöryhmä kokoontui toimintavuoden aikana säännöllisesti. Kulttuurikasvatussuunnitelman museosisällöt otettiin täydellä teholla käyttöön yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset koululaiskäynnit museolla toteutuivat.

Museo tekee säännöllistä ja aktiivista tiedottamista eri kanavien kautta; Facebook, kaupungin verkkosivut ja medialle suunnatut tiedotteet. Digitaalisuutta hyödynnettiin museossa perinteisten toimintamallien rinnalla. Suurin osa museolle tulevista tietopalvelupyynnöistä tapahtuu sähköisten kanavien kautta. Museon keskeisin digitaalinen työväline on kokoelmanhallintajärjestelmä. Käytössä olevan järjestelmän ylläpito on päättynyt ja tilalle tarvitaan uusi. Järjestelmästä toiseen siirryttäessä suurin kustannuserä tulee olemaan tiedostojen siirtäminen uuteen järjestelmään. Tiedostojen siirtämisen investointia valmisteltiin seuraavan vuoden talousarvioon ja tiedostoja vanhassa järjestelmässä siivottiin.

Museo on mukana valtakunnallisessa TAKO-kokoelmayhteistyössä, jossa Kankaanpään vastuualueina ovat kenkäteollisuuden ja sen tuotteiden, vaatetusteollisuuden (Reima) ja taidekoulutuksen SAMK/kuvataiteen tallentaminen. Vuoden 2024 kesäkuussa Museoviraston kinalossa toimineesta TAKO-verkostosta muodostettiin itsenäinen yhdistys Museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKO ry. Kaupunginmuseo liittyi yhdistyksen lautakunnan päätöksellä loppuvuodesta. Vuosittain, osana tallennustyötä, museonjohtaja haastattelee Kankaanpään taidekoulun 1.vuosikurssin opiskelijat. Museoon henkilökunta toteuttaa lisäksi aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen toimien yhteistyöryhmissä ja hankkeissa.

Museotoiminnan keskeisiä kehityskohteita ovat sijainnista ja peruskuntoisen rakennuksen puutteista johtuen saavutettavuus, esteettömyys, säilytystilojen käytännöllisyys ja turvallisuus. Taidesäilytyksen ripustusseinien teettämiseen saatiin vuonna 2022 investointirahoitus. Investointi päätettiin toteuttaa yhteistyössä Sataedun metallialan kanssa oppilastyönä. Projektin eteni 2024 syksyllä asennusvaiheeseen. Vuonna 2024 käynnistyi investointina museon vaihtuvien näyttelytilojen valaisimien uudistaminen. Valaisinhanke tehtiin syksyllä 2024 ja asennus toteutetaan yhteistyössä Sataedun sähköalan opiskelijatyönä. Sijainniltaan saavutettavampien, museotoimintaan soveltuvien tilojen etsintää on jatkettu, mutta sopivaa, kustannustehokasta tilaa ei ole löytynyt.

Museon kokoelmia kartutettiin aiempien vuosien tavoin pääosin lahjoituksin. Taidekokoelmaan liitettiin yksi teos. Valokuvakokoelma karttui lähes 2400 kuvalla. Myös museon arkisto ja kirjasto karttuivat vuoden aikana.

Vuoden 2024 talous oli museon tasapainoinen, tuloksen oltua 89,03 % talousarvion luvuista. Museo kuuluu museoiden valtionosuuden piiriin. Vuonna 2024 museolle myönnetty valtionosuus oli kaksi henkilötyövuotta; 62 953 €.

Liikunta Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa seutukunnan ihmisille monipuolisia liikunta- ja terveyttä edistäviä palveluja. Liikuntatoimi tarjoaa palveluja myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä liikuntatoiminnalle, sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnanharrastamiselle. Liikuntapalvelut suunnittelee, kehittää ja kunnossapitää liikuntapaikkoja ja alueita sekä ohjaa niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueelta tulevien erisidosryhmien kanssa mm. HYTE toimikunta/vastinparit. Käynnissä olevien hankkeiden (harrastamisen suomen malli, liikkuva aikuinen, rajattomasti liikuntaa) jatkaminen osana valtakunnallisia/alueellisia toimenpiteitä. Liikuntapalveluiden tilojen ja alueiden tehokas käyttö. Olosuhteiden kehittäminen (Hämeenkaan maastopyöräilyreittien viitoitus, Myllymäen senioripuiston rakentaminen).

Liikunta

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa monipuolista liikuntaa ja terveyttä edistäviä palveluja ja tarjota niitä myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä liikuntatoiminnalle ja sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnan harrastamiselle.

Liikuntapalveluissa työskenteli v. 2024 8,5 vakinaista viran- ja toimenhaltijaa (hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori, 4,5 liikunnohjaajauinninvalvojaa, 1 liikuntapaikkamestari ja 2 liikunta-alueiden hoitajaa sekä useita määräaikaisia työntekijöitä (sijaiset). Liikunnohjauksessa/uinninvalvonnassa henkilöresurssi oli 4,5 ja infopisteessä 2,55 joilla kyettiin täyttämään nykyiset tehtävät. Vuoden 2024 lopussa liikunnohjauksen ja uinninvalvonnan henkilöstöresurssista väheni 0,5 HTV ja toimintaa sopeutetaan vuonna 2025 siten että käytössä on 4 liikunnohjaajaa/uinninvalvojaa. Liikuntakeskuksessa työskentelevät kiinteistöhoitajat kuuluivat tilapalvelujen sekä laitoshuoltajat siivouspalvelujen alaisuuteen.

Liikuntakeskuksen aukiolopäiviä kertyi vuoden aikana 325. Liikuntapalveluiden tilat ja alueet on pidetty avoimina ja toimintakuntoisina seitsemänä päivänä viikossa. Toimintavuoden aikana liikuntapalvelut järjestivät normaali-toimintojen lisäksi useita erilaisia tapahtumia kuten mm. uimakoulu, harrastemessut, liikuntahaasteet (haastepyräily, kävelyhaaste, vesijuoksuhaaste jne).

Liikuntapalvelut ylläpitävät ja kehittävät olosuhteita, joilla mahdollistetaan kaikkien turvallinen liikkuminen kunnan ylläpitämässä liikuntapaikoissa. Tilojen käyttöaste on ollut korkealla tasolla uudistuneiden tilojen myötä: Uimahallin asiakasmäärä oli 65 324 asiakasta, jossa on kasvua vuoteen 2023 verrattuna 3 % ja vuoteen 2022 18%.

Muut tilat: Kuntosali-, painonnostosalit 44105 (+0,8%), Judo- ja painisali 20854 (+43%), Nyrkkeily sali 20574 (+40%), Palloiluhalli 553 219 (+7%), Monitoimitila 24970 (+60%). Kaikkia liikuntatiloja ja alueita käyttävät liikuntapalveluiden lisäksi koulut, seurakuntat, järjestöt/yhteisöt sekä yksityiset henkilöt.

Kankaanpään kaupunki osallistui kuntaliiton kuntatutkimukseen jolla kartoitettiin kuntalaisten asenteita ja osallistumista kunnissa. Liikuntapalvelut arvostettiin Kankaanpään kuntapalveluissa ensimmäiselle sijalle. Liikuntapalvelut saivat paremmat arvot kuin muissa tutkimuskunnissa keskimäärin. Kankaanpäässä liikuntapalveluita pidettiin melko tai erittäin hyvin hoidettuina 91% vastaajista.

Kankaanpään liikuntakeskus on saavuttanut merkittävän tunnustuksen tulevalle vuoden 2024 liikuntapaikaksi. Tunnustuksen jakoivat opetus- ja kulttuuriministeriön edustajat.

Kankaanpään kaupunki on mukana harrastamisen Suomen mallissa. Kaikkien Kankaanpään koulujen 4.-6 luokan oppilaille on pystytty tarjoamaan mahdollisuuden listan toiveharrastukseen ja jokaiselle koululle, 1.-9. luokkalaisten, vähintään yksi toivelistalta löytyvä harrastus. Eri harrastuksia on ollut tarjolla 21, ryhmiä 29. Harrastustoimintaan on osallistunut 250 lasta. Hanketta vetää hankkeeseen palkattu hankekoordinaattori. Hanke palkittiin Satakunnan urheilugaalassa laadukkaasta toiminnasta lasten harrastusten edistämiseksi.

Kankaanpään kaupunki on ollut mukana Ikäinstituutin koordinoimassa Voimaa vanhuuteen -hankkeen mentorointiohjelmassa vuosina 2022-2024. Hankkeen tavoitteena on ollut lisätä ikäihmisille voima- ja tasapainoharjoittelua, liikuntaneuvontaa sekä ulkoilua. Kankaanpään kaupunki pitää tärkeänä olla edistämässä ikäihmisten hyvinvointia ja jatkaa ohjelmassa myös vuosina 2025-2027.

Liikunnallinen elämäntapahanke käynnistyi Kankaanpäässä 3.4.2023. Hankkeen ajatus on löytää terveydenhuollon ammattilaisten kanssa yhteistyössä hyvin vähän tai ei lainkaan liikkuvat työikäiset Kankaanpäälaiset ja tarjota heille mahdollisuutta tavata maksutta liikuntaneuvoja, joka auttaa ja motivoi pääsemään liikkeelle. Liikuntaneuvoja auttaa osallistujia hoitamaan omaa terveyttään liikunnan ja tasapainoisen ravinnon kautta. Hankkeen piiriin kuului vuoden 2024 lopussa 110 liikuntaneuvontaa asiakasta (+50% lisäys edellisestä vuoteen).

Liikuntapalvelut ovat luoneet matalankynnyksen tuotteita eri kohderyhmille mm. Seniori ranneke yli 65-vuotiaille ja erityisuimakortti. Seniorirannekkeen haltijoita on 300 kpl ja erityisuimakortin haltijoita 131 kpl. Tuotteet ovat merkittävä osa edistää ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakyvyn ylläpitämistä.

Hämeen kangas on yksi Kankaanpään kaupungin vetovoimatekijöistä ja alueen olosuhteita (talvikuinossapitoa) seurattiin Sometecin kautta yli 1100 000 kertaa. Hämeen kankaan virkitys- ja käyttösuunnitelman päivitys tulisi laatia ajantasalle metsähallituksen toimenpitein että Hämeen kankaan käyttöä voidaan edelleen jatkaa ja kehittää virkitys- ja monikäyttöalueena.

Vanhusneuvosto kokoontui toimintavuoden aikana yhden kerran ennen kuin neuvoston nimi muutettiin vanhus- ja vammaisneuvostoksi. Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui uudella kokoonpanolla 6x. Neuvosto järjesti toimintavuoden aikana 2x seniorisumpit, joissa kuultiin ajankohtaisia asioita sekä edistettiin yhteisöllisyyttä.

Liikuntapalvelut tekivät yhteistyötä eri sidosryhmien (hyvinvointialue, ympäristökunnat, seurakuntat, hankkeet, AVI, puolustusvoimat, metsähallitus jne.) kanssa liittyen alueen ja toimintojen kehittämiseen ja tiedottivat toiminnastaan useiden sosiaalisen median kanavien kautta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen: Tulosityksikön toimintatuotot ylittyivät 44,8 % arvioidusta ja menot alittuivat 4,3 % talousarviossa arvioidusta luvuista. Toimintakatteen toteuma oli 88,06 %.

Investointien ja alueiden kehittämisen osalta toteuma oli seuraava:

Kuninkaanlahden ampumarata – KESKEN

odotetaan metsähallitukselta radan käyttöoikeuden saamista, että voidaan käynnistää ympäristölupamenettely

Myllymäen senioripuisto – TOTEUTETTU

Kaupungin ja -5-tien risteuksen välisen yhdysreitintä kehittäminen/pitkospuut – TOTEUTETTU

Nuoriso Nuorisopalveluiden tehtävänä on toimintaan liittyvien palveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhteistyössä monialaisten verkostojen kanssa. Tuetaan ja edistetään nuorten kasvua, hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, sekä vahvistetaan nuorten itsenäistymistä. Ehkäisevä päihdetyö ja etsivä nuorisotyö tukevat vahvasti nuoria ja nuoria aikuisia eri elämän vaiheiden tilanteissa.

Jatketaan kouluysteistyötä yhteisiä käytäntöjä kehittämällä. Hankkeen kautta saatu palkattua koulunuorisotyöntekijä v.2024 syksyyn saakka. Selvitetään hankkeen jatkomahdollisuuksia, että hanketta voitaisiin jatkaa syksyn 2024 jälkeen ensisijaisesti jatkorahoituksella. Nuorisotilatoiminnassa pyritään lisäämään aukioloaikoja, teemapäiviä sekä ympärivuoden toteutettavia toimintoja. Nuorisopassin käyttö mahdollisuuksien monipuolistaminen. Yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Nuorisolle suunnatut asiakaskyselyt 2 x vuodessa.

Palvelukokonaisuuden toiminta ja talous 2024:

Nuorisopalvelut

Ehkäisevän päihdetyön tehtävänä on ehkäistä ja vähentää päihteiden käyttöä vaikuttamalla saatavuuteen, tietoihin ja asenteisiin, käyttötapoihin sekä ongelmakäyttöä synnyttäviin olosuhteisiin ja sitä tukevaan kulttuuriin. Erityisen tärkeää on moniammatillinen verkostoyhteistyö eri viranomaistahojen kesken sekä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö. Nuorisopalveluiden työntekijät ovat käyneet ehkäisevän päihdetyön koulutuksia kuten Omin Jaloin- toimintamalli sekä Valomerkki- koulutus. Nuorisotyöntekijä toimii ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilönä Kankaanpäässä ja kuuluu Satakunnan mielenterveys- ja päihdetyöryhmään. Nuorisotiloilla järjestetään erilaista vapaa-ajantoimintaa sekä teemapäiviä. Keskustan tiloja käyttävät myös aamupäivisin eläkeläisryhmät, viikonloppuisin yhdistykset. Sosiaalinen media on edelleen vahvasti käytössä virtuaalisena nuorisotilana, jonka kautta nuorilla, jotka eivät tule nuorisotilalle on mahdollisuus keskustella sekä tavata toisiaan ja työntekijöitä.

Nuorisotilojen käyttäjämäärä olivat vuonna 2024 Kankaanpään keskustan nuorisotilassa 11636 ja Honkajoen nuorisotilassa 2741. Aukiolopäivät Kankaanpään keskustan nuorisotila 175 päivää ja Honkajoen nuorisotila 105 päivää. Lasten ja nuorten leirejä järjestettiin kesällä viisi: Jyllin leirikeskuksesta (7–10 vuotiaat ja 11-13-vuotiaat). Luovantoiminnanleirit keskustan nuorisotilassa (11-13 vuotiaat ja 7-10-vuotiaat). Leireille palkattiin myös 3 nuorta apuohjaajiksi. Pidimme myös kepparikerhon (8-11-vuotiaille) Järjestimme retkiä huvipuistoon, yökahvila toimintaa, koulujen tutustumiskäyntejä, discoja sekä koulupysäkkejä ylä- ja ala-kouluilla. Yhteistyöverkostot kokoontuivat säännöllisesti vuoden 2024 aikana, mm. Satakunnan nuorisotoimien sekä etsivän nuorisotyön esimiehet sekä työntekijät. Nuorisopalveluilta on edustus myös oppilashuollon ohjausryhmässä sekä Ehkäisevän päihdetyön työryhmässä. Nuorisopalvelut myös vastaavat nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tapaamisista. Nuorisopalvelut toimi harrastemessuilla ja Ramppikuumeessa, oli mukana myös Hörhiäisviikon ja Taidekevään suunnitteluryhmissä sekä muissa toimintaamme kuuluvissa kehittämis- ja yhteistyötapaamisissa- ja verkostoissa.

Nuorisovaltuuston tehtävä on toimia kaupunkinsa nuorten edunvalvojana. Nuorisovaltuustossa toimii kuntaliitoksen myötä 14 nuorta, 13–18-vuotiaita. Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti 8 kertaa vuoden 2024 aikana. Nuorisovaltuuston jäsenillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus lautakuntien kokouksissa. Nuorisovaltuuston jäsen voidaan kutsua myös kaupunginhallituksen ja johtoryhmän kokouksiin. Nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi vuotta ja toimintaa ohjataan nuorisotoimen kautta.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö tekee vaativaa kasvatus- ja kohtaamistyötä nuorten kasvun äärellä ja etsii yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivässä nuorisotyössä tavoitteena on turvata nykyistä paremmin palvelujen saatavuus nuorille, joilla ei ole riittävästi omaa aloitekykyä hakeutua palvelujen piiriin sekä luoda nuorten verkostoon toimintamallia, jotta järjestelmän ulkopuolelle ajautuneet ja siitä tippumassa olevat nuoret tulisivat tavoitetuksi. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja on nuorelle täysin luottamuksellista. Etsivä nuorisotyö tekee seutukunnallista etsivää nuorisotyötä, johon kuuluu Kankaanpään lisäksi Karvia, Jämijärvi, Siikainen ja Pomarkku. Työn kohderyhmänä ovat 16-29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Vuonna 2024 asiakkaita oli yht. 88. Tärkeänä osana etsivän nuorisotyön perustusta on toteuttaa Aikalisätoimintaa Puolustusvoimien, Siviilipalveluskeskuksen ja lähikuntien kanssa, osallistuen joka syksy kutsuntatilaisuuksiin. Tänä vuonna etsivät nuorisotyöntekijät haastattelivat 115 kutsunnanaalaista nuorta. Etsivällä nuorisotyöllä on käytössään erilaiset sosiaalisen median alustat. Työhön kuuluu myös hävikkiruuan jako asiakkailleen. Lisäksi etsivä nuorisotyö sai nuorillensa Earfest-tapahtumalta rahalahjoituksen ja Kankaanpään Rotary klubilta lahjakortteja nuorten tarpeisiin. Etsivään nuorisotyöhön haettiin OKM:n vuosittaista palkka-avustusta ja sitä saatiin 57 600 euroa.